

Nửa thế kỷ một chặng đường phát triển

>NGŨT

Nguyễn Đình Công

Năm 1964, từ kinh phí thu được bằng việc phát hành xổ số kiến thiết Thủ đô, Hà Nội đã đầu tư xây dựng trường cấp 2 Gia Lâm trên khu đất phía Bắc làng Cầu Cá, diện tích khoảng 10.000 m².

Thế hệ giáo viên đầu tiên của nhà trường năm 1964.

THỜI XA VẮNG

Chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ xảy ra, thành phố trưng dụng một phần đất của trường, giao cho Công ty Cầu 16 làm nơi phục vụ sửa chữa cầu Long Biên. Trong năm 1964, Trường cấp 2 Gia Lâm xây xong và học được một tháng thì đi sơ tán về các vùng quê xa xôi.

Bốn năm sau, năm 1968, trường tái hợp, thầy và trò trở về chốn cũ. Mái ngói đỏ tươi ngày ra đi không còn nữa. Thay vào đó là rêu xanh phủ đầy, cơ sở vật chất nhà trường xuống cấp, lớp dột trần rơm sập, tường lở từng mảng... Cửa ra vào, cửa sổ trống trơn, gió mưa “gõ cửa” từng lớp học, mạng nhện, đất bám đầy tường. Hằn sâu trên tường là lỗ chỗ vết bom bi, dấu vết tội ác của đế quốc Mỹ.

Cảnh tượng ngày đó thật hoang sơ, thiếu lớp học. Lớp tuềnh toàng, nơi có bàn thì thiếu ghế, nơi có ghế thì thiếu bàn. Nghe theo lời Bác dạy, ngày ngày các em học sinh không quản ngại khó khăn gian khổ, vác ghế tới trường làm bàn ngồi học. Học sinh vất vả là vậy, các thầy cô giáo cũng chẳng hơn gì, có lúc thầy cô lên lớp, để giáo áo lên cửa sổ, ngày ngày mang con chữ dạy dỗ các em. Thời gian cứ dần trôi, nhà trường làm việc, giảng dạy trong hoàn cảnh thiếu thốn, khó khăn chồng chất.

Tường bao quanh trường chưa xây, trâu bò vào gặm cỏ. Người qua lại chọi búa, đi làm, đường ngang ngõ dọc. Thanh thiếu niên hư trong làng vào trêu ghẹo học sinh nữ, cướp giáo án của thầy cô, gây náo loạn các lớp. Mùa đông gió bắc, học sinh phải đốt than bỏ vào ống bơ sưởi ấm chống lại giá rét.

Trường không có điện, nước, không nhà tiêu, không có bảo vệ, chỉ có một lao động làm đủ việc. Do không có bảo vệ nên kẻ trộm đột nhập vào phòng thí nghiệm, văn phòng giám hiệu lấy trộm đồ đạc. Tuy cảnh trường còn ngổn ngang, thiếu thốn, vất vả như thế, nhưng cán bộ giáo viên nhà trường vẫn đứng vững trên bục giảng, say sưa dạy học, không ai bỏ cuộc hay kêu ca. Học sinh 17 lớp với trên 600 học sinh vẫn ngày ngày tới lớp. Nhưng chất lượng văn hoá chưa được như mong muốn, nhiều học sinh từ nơi sơ tán về, thiếu cả đức lẫn kiến thức, gây cho trường nhiều chuyện đau đầu các nhà giáo cấp 2 Gia Lâm.

VỮNG BƯỚC ĐI LÊN

Nhiều nhà giáo chưa có nơi ở, lương thấp, đời sống gặp khó khăn nhưng với lòng yêu nghề, vì học sinh thân yêu vẫn quyết tâm bám trụ. Song vấn đề đặt ra là Trường cấp 2 Gia Lâm vượt khó bằng cách nào để dạy tốt, học tốt?

Năm 1970, Trường cấp 2 Gia Lâm chỉ có hai đảng viên, nhưng có đội ngũ nhà giáo tâm huyết, giàu kinh nghiệm. Tất cả đều yêu ngành, yêu nghề, tình nguyện đứng lớp dạy học. Tập thể nhà giáo cấp 2 Gia Lâm thấm nhuần câu nói của Bác Hồ:

“Đề trăm lần không dân cũng chịu

Khó vạn lần dân liệu cũng xong”

Và áp dụng phương châm: “Toàn dân, toàn diện”.

Để trường mở đường thắng lợi, việc trước hết là tất cả giáo viên tổ chức tuyên truyền giáo dục cho toàn thể học sinh ở nơi sơ tán về; phân loại chất lượng, đạo đức, văn hoá... để tạo bước chuyển biến trong học sinh. Từ đó, tìm đường lối: Các gia đình, phụ huynh, các ngành đoàn thể, địa phương gây dựng phong trào toàn dân tham gia giáo dục học sinh, xây dựng trường lớp, tạo điều kiện học tập cho con cái.

Phong trào xã hội hoá giáo dục bắt đầu từ đó đi lên. Việc nâng cao chất lượng văn hoá, dạy tốt và học tốt bắt đầu từ mô hình lớp chọn, lớp A, lớp chuyên ngay từ những năm mới đi sơ tán về. Vì vậy, nhiều học sinh giỏi xuất sắc đã xuất hiện, nhiều em đạt kết quả cao trong các kỳ thi huyện, thành phố, miền Bắc, sau này là quốc gia đã tạo nên những nét riêng biệt mang dấu ấn Trường cấp 2 Gia Lâm, Gia Lâm A, Ngọc Lâm.

Cấp ủy Đảng, chính quyền và các đoàn thể, cơ quan, xí nghiệp tín nhiệm, tin yêu thầy và trò nhà trường, gắn bó với trường. Vì vậy công tác vận động quần chúng, chăm lo cho đời sống giáo viên được các cấp, các ngành đồng tình ủng hộ. Làng giáo viên ra đời ở thị trấn Gia Lâm, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hà Nội lúc bấy giờ, bà Trần Thị Tâm Đan đã ký ban hành Chỉ thị 58 đề nghị các địa phương cấp đất làm nhà cho giáo viên ở để yên tâm công tác giảng dạy.

Để nâng cao chất lượng dạy và học, trường đã phát động trong toàn trường phong trào “Học để dạy tốt, dạy tốt để học tốt hơn”, thanh toán loại hình 10+2, 10+3, trung cấp trong đội ngũ giáo viên. Đội ngũ giáo viên trường Gia

Tập thể giáo viên, nhân viên nhà trường năm học 2014-2015.

Lâm A đều có trình độ cao đẳng, đại học trở lên. Những thầy cô muốn được đứng lớp chuyên, hay sau này cất nhắc để bạt hiệu phó, hiệu trưởng phải có trình độ đại học. Vì vậy phong trào tự học, tự nâng cao trình độ đã trở thành xã hội học tập, cả trường học tập, phát triển mạnh mẽ, sâu rộng đã đem lại sự bền vững, chất lượng dạy và học ngày càng được nâng cao. Đồng nghiệp nhiều nơi đã đến trường học hỏi kinh nghiệm, coi Trường cấp 2 Gia Lâm A như một hình mẫu cần noi gương.

Những thành tích của nhà Trường cấp 2 Gia Lâm A, lúc bấy giờ đã khẳng định mô hình tổ chức hai trong một là ưu việt. Cấp ủy Đảng, Chi bộ giữ vai trò lãnh đạo toàn diện, triệt để, làm đúng nguyên tắc là một trường kiểu mẫu ven đô, Chi bộ Đảng nhà trường luôn đạt danh hiệu trong sạch vững mạnh.

Thời gian dần trôi. Khi đất nước bước vào

thời kỳ đổi mới, từ năm 1994 đến nay, trường được mang tên: Trường THCS Ngọc Lâm và được thành phố, quận quan tâm đầu tư khang trang hơn, đàng hoàng hơn. Trường THCS Ngọc Lâm càng hoàn thiện mình, vững tin bước trên con đường hội nhập văn minh, trí tuệ, kinh tế tri thức, vững vàng xuất sắc. Điều đó thể hiện trong năm học 2013-2014, Trường Ngọc Lâm đã được Nhà nước công nhận là Trường chuẩn quốc gia. Đây là dấu mốc quan trọng khẳng định thương hiệu Trường cấp 2 Gia Lâm, Gia Lâm A, Ngọc Lâm ngày nay không ngừng phát triển, mở ra thời kỳ mới vinh quang hơn, là nơi đào tạo nhân tài cho đất nước.

Chúc cho nhà trường ngày càng phát triển vững mạnh, xứng danh là Trường Chuẩn quốc gia, tiến nhanh, tiến mạnh, tiến vững chắc trên con đường đổi mới của nền giáo dục nước nhà. ❖